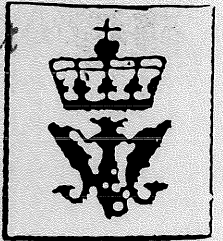

16 JULI 1996

Fiskeridirektoratet
Biblioteket

Bibl

VESTVÅGØY
Vell og
Vakker

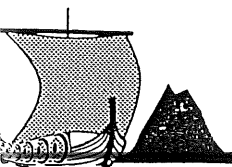

ÅRSMELDING

1995

FISKERIRETTLEDEREN

VESTVÅGØY

INNHOOLD SFORTEGNELSE

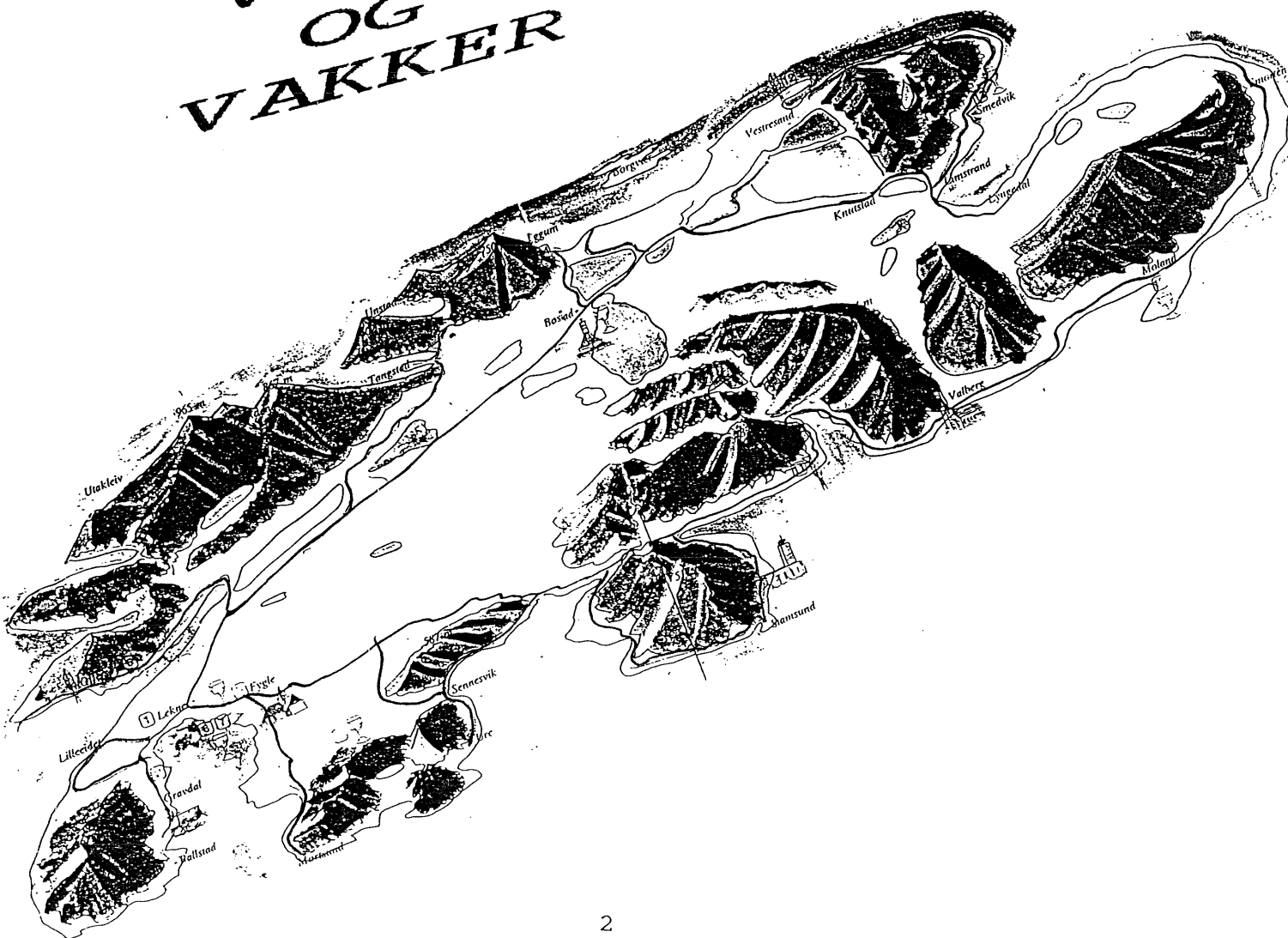
	side
1. KORT OM VESTVÅGØY	2
2. SAMMENDRAG	3
3. SYSSELSETTING	5
3.1. Fiskermanntallet	5
3.2. Sysselsetting i foredlingsleddet	6
3.3. Sysselsetting i oppdrettsnæringen	7
3.4. Avledende virksomhet	7
3.6. Folketallet	8
4. FISKEFLÅTEN	9
4.1. Merkerregisteret	9
4.2. Utviklingstrekk	10
4.3. Flåtens beskjeftigelse/fiskeriaktivitet	11
4.4. Konsesjoner i fiske i 1994	12
5. FISKEINDUSTRIEN/FOREDLINGSLEDDET	13
5.1. Fiskebedrifter	13
6. RÅSTOFFSITUASJONEN/ILANDFØRT KVANTUM	14
6.1. Fiskeslag	14
7. HAVBRUKSNÆRINGEN	15
7.2. Konsesjoner/tillatelser	15
8. ANNEN VIRKSOMHET	17
8.3. Kystoppsyn	17
8.5. Fiskeriutdanning	19

1. KORT OM VESTVÅGØY

Vestvågøy kommune, 422 km², ligger midt i Lofoten og med sine 10.811 innbyggere er det den 5. største i Nordland fylke og den største i Lofoten og Vesterålen, den er en av Nordlands største fiskeri- og den største landbrukskommunen. Godt over halvparten av innbyggerne bor langs hovedveien Fygle-Leknes-Gravdal-Ballstad.

Kommunen er et Norge i miniatyr, for det meste omkranset av stupbratte fjell som går rett i sjøen, innenfor er det flate bygder og fjorder med holmer og skjær. Med andre ord:

**VILL
OG
VAKKER**

2 . SAMMENDRAG

Vestvågøy fiskerikontor har tilhold i 3. etasje i rådhuset på Leknes.

Kontoret har 3 faste stillinger som for tiden er bemannet slik:

Fiskerirettleder/utvalgsformann for Lofotoppsynet Knut Markussen.

Konsulent Inger Ann Zakariassen.

Kontoret har et godt samarbeid med andre offentlige organer i kommunen, og er nært knyttet til næringsetaten. Vestvågøy kommune har et Næringsfond II som bevilger lån og tilskudd til bl.a fartøykjøp. Dette har vært til stor hjelp som toppfinansiering for flere båteiere.

Da kontoret også fungerer som utvalgsformann for Lofotfisket har vi nærmest åpen telefonlinje med kontrollverkets koordinator i Svolvær, dette pågår hele vinteren og store deler av våren og høsten.

Nye krav til sikkerheten på de mindre fartøyene har også gjort at samarbeidet med Skipskontrollen er blitt tettere.

Næringene i kommunen er basert på fiske, fiskeindustri, oppdrett, landbruk og turisme.

Fiske er hovednæringen, og det er mottaksanlegg på følgende steder:
- Ballstad - Stamsund - Steine - Ure - Mortsund - Tangstad - Eggum
- Vestresand og Kleivan. Ballstad og Stamsund har også filetanlegg.

Kommune burde ha gode forutsetninger for å øke mottakskapasiteten betraktelig. Det kan her nevnes at kommunens egen flåte ligger på topp i Lofoten når det gjelder levert fangst i hjemmkommunen, vi ligger også på topp når det gjelder flåtens leverte fangst i andre kommuner. Men når det gjelder mottak fra fremmedflåten ligger vi langt tilbake. Så her burde det være store muligheter, dette gjelder bl.a. sild.

Det kan også nevnes at der er åpnet for mottak av kvalkjøtt på Steine.

Fiskeflåten i Vestvågøy har en gjennomsnittsalder på 23,11 år. Utfra krav om kvalitet på råstoff og sikkerhet for mannskap er mange båter uhensiktsmessige.

Vestvågøy har mange små fartøyer. For å få en jevnere tilgang på råstoff til kommunen er det ønskelig med flere større fartøyer med konvensjonell drift. Problemet med å få realisert slike ønsker er bl.a. finansieringen. Denne må snart bli gunstigere, ellers vil en vesentlig del av fiskeflåten i Vestvågøy/Lofoten være risikofylt.

Driftsmønsteret er allsidig med liner, garn, juksa, trål, not og kvalfangst.

Kommunen har 5 oppdrettsanlegg som vesentlig har konsesjon for edelfisk.

Leknes er kommunens administrasjonssted med flyplass (20. min. fra Bodø), et meget godt utbygd skoletilbud for videregående og bl.a. Telesenter og administrasjon for Lofoten Trafikklag A/S.

Regionsykehuset for Lofoten ligger på Gravdal, her er også Nordland Fiskerifagskole med et godt utbygd skoletilbud på flere plan, samt telematikkstudio. Skolen driver også sikkerhetsopplæring for fiskere.

På Ure ligger senteret for havbruksteknologi - Lofilab A/S.

Stamsund er knutepunktet for hurtigruta (snaut fire timer fra Bodø) og godstransport. Her har også Lofoten Trålerrederi A/S, med landets største ferskfisktrålerflåte, sin administrasjon. Vestvågøy Kystrederi, er eier av kommunens eneste autolinebåt, og har også sin administrasjon i Stamsund.

Store deler av godstransporten skjer også over Gravdal og Leknes havn.

Leknes havn er kommunens sentralhavn, og her er investert betydelige summer i kaianlegg og opparbeidelse av 300 da. industriområde, hvor det i dag er etablert flere bedrifter med tilknytning til fiskerinæringa:

- Lofoten Sentralfryseri (fryseri 2.540 m³ - kjølelager 3.700 m³)
Utvidelsesplaner er klare for dobling av eksisterende areal. Utvidelsen vil også omfatte innfrysingskapasitet. I tilknytning til sentralfryseriet vil transportfirmaet ORT ha administrasjon for drift av fryseriet samt transport og spedisjon. Frysetrålerne fra Lofoten Trålerrederi vil levere sine fangster til fryseriet.
- Nord Bacalao A/S (saltlager 6.000 tonn - innlastningskapasitet 2.000 tonn pr. døgn).
Formidler levering av salt til bruker pr. båt eller trailer fra Møre i syd til Finnmark i nord.

- Marine Lipids A/S raffinerer leverprodukter etter avansert "kaldpressing"-teknikk utarbeidet av Fiskeriforskning i Tromsø. Ferdigproduktet består av tran og andre oljer og eksporteres.

Turist- og reiseliv har fortrenget en del av bo- og arbeidsforholdene til fiskerne, og vi ser antydninger til problem i forhold til opplagsplass for båt og redskaper. Det må tas hensyn til dette under planarbeid i havnene, og det må også følges opp i forbindelse med finansieringsordninger.

3 . SYSSELSETTING

3.1. FISKERMANNTALLET

Antall fiskere i Vestvågøy pr. 31.12.95, fordelt på poststeder.

Kretser	Blad A	Blad B	Gjennomsnittsalder	
			Blad A	Blad B
Ballstad	9	87	65,1	38,9
Gravdal	13	93	63,3	42,4
Leknes	9	74	60,1	93,4
Vestresand	9	14	69,9	44,3
Bøstad	7	71	67,9	40,2
Smedvik	3	12	70,3	39,8
Mortsund	2	8	70,0	37,5
Sennesvik	9	19	68,5	44,6
Stamsund	4	73	65,2	37,7
Valberg	1	17	56,0	50,3
Totalt 1995	66	468	65,6	41,5
Totalt 1994	57	452	66,6	42,3

KOMMENTARER:

For 1995 har vi en økning på 25 personer i fiskermanntallet, samtidig som gj.alderen har gått ned, både på Blad A og Blad B.

3.2 SYSSELSETTING I FOREDLINGSLEDDET

Helårsansatte + sesongansatte

	Helårsansatte		Sesongansatte		Tils. helårs.	Tils. sesong
	kvinner	menn	kvinner	menn		
Ballstad	25	59	21	104	84	125
Stamsund	35	32	40	56	67	96
Steine			3	21		24
Ure		1	2	10	1	12
Mortsund		4		6	4	6
Tangstad			1	5		6
Vestresand		2	2	8	2	10
Kleivan				3		3
Totalt 1995	60	98	69	213	158	282

Kommentarer:

Eggum har mottaksstasjon, som drives av Jentoft A/S, og de ansatte går derfor under Ballstad.

Lofot-Delikatesser A/S har flyttet sin bedrift fra Stamsund til Tangstad, og jobber nå med å øke produksjonen av ulike fiskeprodukter.

En stor del av arbeidsstokken på filètfabrikken er kvinner, i tillegg er mange kvinner i sesongarbeid ved omlegging av saltfisk og ved inntaking, sortering og pakking av tørrfisk og guano.

Det har ikke vært noen vesentlige endringer i ansatte innenfor industrien.

3.3 SYSSELSETTING I OPPDRETTSNÆRINGEN

År	Heltidsansatte	Sesongansatte
	Totalt	Totalt
1995	12	23

3.4 AVLEDENDE VIRKSOMHET

3.4.1 Slipper og Mekaniske Verksted.

Steder	Ant. anlegg
Ballstad	2
Mortsund	1
Haugen (Valberg)	1
Finstad (Stamsund)	1
Tils.	5

Kommentarer:

Lofoten Trålerrederi A/S i Stamsund driver i tillegg eget mekanisk verksted for sin flåte, samt losseterminal og isanlegg. Under normale forhold beskjeftiger rederiet ca. 85 personer (inkl. fast avløsermannskap) på helårsbasis.

3.4.2 Annen fiskerirelatert virksomhet.

Navn	Sted	Ant.anlegg
Lofoten Fish Agenci	Leknes	1
Lofilab A/S	Leknes	1
Flåteservice	Ballstad	1
Kemers Norske	Gravdal	1
Havbruksservice	Gravdal	1
Johansen's Garnservice	Gravdal	1
Elektro Verksted/forr.	Ballstad/Leknes	3
Nofus A/S	Gravdal	1
Poseidon Simulation Systems A/S	Leknes	1
Lofoten Sentralfryseri	Leknes	1
Nord Bacalao A/S	Leknes	1
Marine Lipids A/S	Leknes	1
Totalt		14

Under Lofotsesongen driver Norges Fiskarlag velferdsstasjon i Stamsund og på Ballstad.

3.6. FOLKETALLET

1994	1995
10.791	10.811

I tillegg til å være den største kommune i Lofoten og Vesterålen er Vestvågøy den kommunen i Nordland som har hatt største nettotilflytting.

4. FISKEFLÅTEN

4.1. MERKEREGISTERET.

Lengde i m	Antall fartøyer			
	Status pr. 1.1.1995	Avgang	Tilgang	Status pr. 31.12.1995
0,0-4,9	15	3	-	12
5,0-7,9	130	13	3	120
8,0-9,9	52	9	5	48
10,0-14,9	56	3	3	56
15,0-19,9	32	1	2	33
20,0-29,9	6	-	3	9
Over 30 m	8	1	1	9
Totalt	299	29	17	287

Lengde i m	Byggeår							Gj. alder
	Før 1939	1940 - 49	1950 - 59	1960 -69	1970 -79	1980 - 89	Etter 1990	
0,0-4,9	-	-	-	2	4	5	1	16,50
5,0-9,9	4	1	9	24	60	61	9	19,47
10,0-14,9	3	3	4	3	23	16	4	21,95
15,0-19,9	4	3	7	4	14	1	-	32,52
20,0-29,9	-	-	2	3	2	2	-	26,89
over 30 m	-	-	-	1	6	1	1	18,34
Totalt	11	7	22	37	109	86	15	23,11

4.2. UTVIKLINGSSTREKK

Det er nedgang i antall fiskefartøyer, men dette gjelder bare mindre kvote II fartøyer.

I størrelsesgruppen over 10 m l.l. er det en avgang på 4 kvote I fartøyer, mens det er en tilgang på 9 slike fartøy i sammen gruppen, m.a.o. en meget positiv økning. Dette vil igjen si at vi har fått flere arbeidsplasser.

Et mindre kvote I fartøy har forlist.

Det er også kommet et nybygg, M/K "Marte" N-18-VV, 14,53 m l.l. til Stamsund. I tillegg har vi flaggskipet til Lofoten Trålerrederi A/S "K. Arctander" N-7-VV, en ny frysetråler på 53,10 m l.l.

Regelverket tillater ikke overføring av fartøykvoter mellom fylkene, og dette setter selvfølgelig en bremse på tilføringen av nye fartøykvoter til kommunen da markedet for kjøp og salg blir meget lite.

De fleste større kystfiskefartøyene har en høy alder (helt opp til 40 år). Med de kvotene som reguleringen tilsier er det små muligheter for å finansiere et nybygg, i tillegg er renta i Statens Fiskarbank høy.

Det ligger også et vesentlig problem i å få torskekvote.

Det er en merkbar overgang til snurrevadfiske hovedsakelig, fra garnfartøyer.

Den mindre flåten (under 13 m) driver i hovedsak kombinert line og juksafiske, men også her ser vi en overgang til snurrevad.

**4.3. FLÅTENS BESKJEFTIGELSE/FISKERIAKTIVITET
TORSKEKVOTER PR. 31.12.95**

Lengde i m	Antall fartøy	
	Kvote I	Kvote II
0,0- 4,9	-	12
5,0- 7,9	11	99
8,0- 9,9	33	25
10,0-14,9	54	2
15,0-19,9	33	-
20,0-29,9	9	-
Over 30 m	1	1
Totalt 1995	141	145
Totalt 1994	138	145

I tillegg har vi 7 ferskfisktrålere.

Torskekvantum tildelt Vestvågøy kommune i 1995 (tallene er anslagsvis)	
Fartøykvoter:	52 %
Maksimalkvoter:	8 %
Trålerne:	40 %

Fartøyer over 13 m:

- 7 ferskfisktrålere
- 1 ringnotfartøy
- 1 autolinefartøy

- 25 linefartøyer
- 5 garnfartøyer
- 9 snurrevadfartøyer, noen av disse har også sildenot og liner
- 4 fartøyer driver kombinasjon av reketrål/liner/snurrevad/garn

- 8 fartøyer driver kombinasjon av garn/liner.
Etter kvotereguleringene på torsk har disse også gått over til juksa. Det vil i praksis si at 1 mann kan være alene på et fartøy på 50 f. Sikkerhet er iferd med å bli et ukjent begrep i en slik sammenheng.

4.4. KONSESJONER I FISKE I 1995

Kvalfangst	5 (6)
Torsketrål	7
Ringnot	1

Kommentarer:

I 1995 deltok 4 av kommunens 5 kvalfangstfartøyer i fangsten. I september ble det innkjøpt et nytt fartøy med kvalkonsesjon, denne konsesjonen vil bli tatt i bruk f.o.m. 1996.

Vestvågøy har en variert fiskeflåte. Mange fiskere har hatt en stor evne til å omstille driften i forhold til kvoter og andre endringer, spesielt etter torskestoppen 18. april 1989.

5. FISKEINDUSTRIEN/FOREDLINGSLEDDET

5.1. FISKEBEDRIFTER

Sted	Fryseri filètanl.	Konv. f.bruk	Tran- damp.	Fiske- matf.	Mot- takss.	Ensilerings anlegg
Ballstad	1	10	1	-	-	1
Tangstad	-	2	-	1	-	-
Eggum	-	-	-	-	1	-
Vestresand	-	2	-	-	-	-
Kleivan	-	1	-	-	-	-
Stamsund	1	2	-	-	-	-
Steine	-	2	-	-	-	-
Ure	-	1	-	-	-	-
Mortsund	-	3	1	-	-	-
Totalt	2	23	2	1	1	1

Kommentarer:

I tillegg er det mottak for slo og annet fiskeavfall på Ballstad. 12 av fiskebedriftene har mottak hele året. Ensileringsanlegget ble bare utnyttet med 1/3 av kapasiteten i 1995, dette p.g.a. mangel på råstoff.

De fleste anleggene er rustet opp og modernisert etter pålegg fra Kontrollverket, noe som har vært meget kostnadskrevende.

6. RÅSTOFFSITUASJONEN/ ILANDFØRT KVANTUM

6.1. FISKESLAG

Ilandbrakt kvantum i tonn i Vestvågøy kommune:

År	Torsk	Sild	Annet	Totalt	Verdi i 1000 kr
1995	19.703	-	563	20.266	141.426
1994	20.009	50	2.187	22.246	134.688

Kommentarer:

Det var tilsammen 619 fartøyer som leverte i kommune i 1995.

ANVENDELSE (anslagsvis):

Fersk: 8 %
Frysing: 17 %
Salting: 42 %
Henging: 33 %

Det har ikke vært interesse for mottak av sild og sei i kommunen, men det arbeides på kommunalt hold for å få igang slikt mottak.

Kommunes egne fartøyer har levert følgende kvantum i kommunen:

År	Torsk	Sild	Annet	Totalt	Verdi i 1000 kr
1995	14.612	-	795	21.689	102.393
1994	14.200	-	450	14.650	92.909

I landbrakt kvantum i tonn av kommunes flåte borte, hovedsaklig i Finnmark:

År	Torsk	Sild	Annet	Totalt	Verdi i 1000 kr
1995	13.692	6.162	795	21.689	102.393
1994	10.769	2.095	298	13.152	73.145

Fremmedflåtens levering i tonn i Vestvågøy:

År	Torsk	Sild	Annet	Totalt	Verdi i 1000 kr
1995	5.091	-	124	5.215	40.150
1994	5.809	19	1.737	7.565	41.779

Kommentarer:

Utfra dette får vi bekreftet at Vestvågøy kommune har en stor og aktiv flåte, som også driver "Finnmarksfiske", dette gjelder fartøyer helt ned i 8 m l.l.
I tillegg leveres en god del sild.

Som tabellene viser er Vestvågøy kommune veldig ensidig på mottak av torsk.

Det er, som tidligere nevnt, en tankevekker at kommunen ikke mottar mere fiske fra fremmedflåten.

7 . HAVBRUKSNÆRINGEN

7.2. KONSESJONER/TILLATELSER

5 matfiskkonsesjoner på laks/ørret
2 matfiskkonsesjoner på torsk
1 klekkeri/settefisk - Settefisk/laks/torsk/kveite

Kommentarer:

Alle 5 matfiskanleggene ligger på innersiden av Vestvågøy, 1 på Ballstad, 2 på Ure og 2 i Mortsund.
Ure og Mortsund har egne slaktelinjer.

Torskeoppdrett er et pollprosjekt.

Alle skjellanlegg er avviklet.

Lofilab A/S, senter for marin yngelproduksjon i Lofoten, har sitt kontor med 7 ansatte på Leknes. Bedriften har i dag 2 konsesjoner for oppdrett av torskeyngel - en av disse er i bruk i form av et polleprosjekt (Meøypollen), en konsesjon for matfiskoppdrett av torsk, konsesjon for kveiteoppdrett.

Bedriften har, i samarbeid med PUSH-programmet, satt ut stor mengde torskeyngel på havbeite i flere fjordområder i Nordland. Det er også satt ut torskeyngel av eget oppdrett i det fri.

Bedriften driver også salg av egen kveiteyngel.

Som de første i Nord-Europa har Lofeilab tatt i bruk japansk fiskehusteknologi. Det er satt ut 2 "fiskehuslandsbyer" i havet utenfor Ure på Vestvågøy. De minste husene er 2,5 tonn, mens det største veier 64 tonn. Helt fra starten av har det samlet seg mye fisk over og ved husene.

Lofilab driver også, gjennom et datterselskap, utprøving, import, produksjon og salg av utstyr for å holde skadedyr (sel, oter, mink og fugler) borte fra oppdrettsanlegg.

8 . ANNEN VIRKSOMHET

8.3. KYSTOPPSYNET (LOFOTOPPSYNET)

Som kjent ble Fiskerikontoret i Vestvågøy pålagt Lofotoppsynets utvalgsansvar, med Knut Markussen som utvalgsformann, f.o.m. 1989. Dette arbeidet er svært omfattende, og i vinterhalvåret krever det store ressurser fra kontorets side, bl.a. til oppdatering/ endring innen den generelle oppsynstjenesten.

Lofotoppsynet ble i 1995 satt den 25. januar, og hevet den 28. april.

Lofotoppsynet har 4 utvalg (Røst/Værøy, Moskenes/Flakstad, Vestvågøy og Vågan/Lødingen) som består av representanter for garn, lina, juksa og snurrevad.

Det ble i løpet av 1995-sesongen (oppstart høsten -94) holdt 10 møter med utvalgene, i tillegg til flere telefoniske konferanser. Denne jobben går 24 timer i døgnet - 7 døgn i uka, og består av krav om grenseutvidelse, endring av havdeling og ulike forslag om maksimal utnyttinga av teiger fra de ulike bruksarter.

Aktiviteten med deltakelse av fartøy og fiskere var normal, men tilgjengeligheten på skrei var vanskelig.

Det viste seg også at da oppsynet ble hevet var det flere som ikke hadde tatt sin kvote. Det ble tildels mange og store brukskollisjoner, og vi må nok i ettertid innrømme at oppsynet ble hevet for tidlig.

Det skaper også vanskeligheter at det ikke utarbeides skreikart lenger.

Vi vil også nevne at det er et meget godt samarbeidet med den øvrige del av tjenesten både på hav og land.

8.5. FISKERIUTDANNING

Nordland Fiskerifagskole på Gravdal har følgende tilbud:

- Grunnkurs Fiske og fangst
- Grunnkurs Kokk/husholdning
- Grunnkurs Næringsmiddel
- Grunnkurs Helse- og sosialfag
- VK I Kokk
- VK I Akvakultur
- VK I Teknisk fagskole, næringsmiddel
- VK I "Pedagogisk barnepleie"/barnehageassistent
- VK II Fiskeskipper
- VK II Akvakultur
- VK II Teknisk fagskole, næringsmiddel
- VK III Nautisk linje
- Bestmannskurs (nytt kurs hvert halvår)
- Avdeling spesialundervisning.

I 1995 var det ca. 180 elever, 40 lærere og 30 andre ansatte ved skolen.

8370 Leknes juni 1996

Knut Markussen
Knut Markussen

Inger Ann Zakariassen
Inger Ann Zakariassen